

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščenke in upokojenke.

N. N.:

Žalostni prazniki.

Ali bi pisali kaj ali ne? Stanovska in tovariška dolžnost nam to vелеva. Če bi pa kakšno preveč rekli? — Pa naj bo! In začnimo!

Živimo v času svetovne gospodarske, moralne in socialne krize. Države jo skušajo reševati s posvetovanjem in sklepanjem na raznih mednarodnih gospodarskih in carinskih konferencah. Mnogo važnega in resnega se je na njih poudarjalo in se oz. še preudarja, veliko pa se mlati tudi prazne slame, ki ji je podlaga meddržavni egoizem, zavist in nestrpnost.

Ker se tako mednarodni voziček — trenutno se dela na podunavski konfederaciji — ne da izvleči iz blata — so se posamezne države same ali v ožjih medsebojnih razgovorih spravile nad to vražjo krizo. Tako tudi mi.

Kaj se bo vse ukrenilo v območju naše države, o tem program še ni potanko izdelan. Napovedujejo pa se važne odredbe: učinkovitejša onemogočanje uvoza nepotrebnih predmetov (čevljev, tekstilnega blaga); revizija trgovskih pogodb, ki naj olajša boljše uveljavljanje naše industrije pri državnih dobavah, napram tujemu blagu in svetu sploh, itd.

Da je tudi štednja na vrsti, je jasno. Treba pa bo najti v tem pravo me-

ro, da ne pride do splošnega zastoja notranjega gospodarskega in kulturnega življenja. Tako smo reducirali državni proračun za leto 1932./33. za 2900 milijonov. Poleg materialnih izdatkov so se krčili tudi osebni izdatki, tedaj naši prejemki. Ali naj pišemo o občutkih med uradništvom? O posledicah? Čemu?

Drži pa to-le:

1. Za konsumenta obstoji vsled vmesne verige prekupčevalcev še vedno občutna draginja.

2. Uradnik daje ves denar v promet, plačujoč direktne in indirektne davke.

3. Že zdaj ne more uradništvo v redu plačevati obrtnikov in trgovcev in zadolženo je pri denarnih zavodih. To stanje se bo še poslabšalo.

4. Uradništvo je pričakovalo, da bo prispevalo od svojih skromnih prispevkov k uravnovesenju drž. proračuna, pričakovalo pa je tudi, da se izvrši istočasno zakonitim potem redukcija — stanovanjskih najemnin.

Srca uradništva so potrta, a zunaj pa je velikonočno vstajenje, porajajoča se pomlad...

Proč s pretiranimi najemninami!

V petek 18. marca se je vršil v veliki dvorani pivovarne Union v Mariboru javen protestni shod, ki ga je sklical akcijski odbor, sestojč iz zastopnikov vseh strokovnih organizacij ročnih in duševnih delavcev v Mariboru. Ob 19^h uri je otvoril pred polno dvorano zborovanje predsednik odbora g. Rudolf Tumpej.

Omenil je, da so se prejemki ročnih in duševnih delavcev tako znižali, da komaj zadoščajo za življenjske potrebe, nikakor pa ne prenesejo več dosedanjih visokih stanovanjskih najemnin. Govoril se, da so se pocenila živila in ostale potrebščine. Živila so se pocenila, toda ne v razmerju s cenami, ki jih dobiva zanje neposredni producent — kmet. Zato tišči sedanja kriza tudi kmeta. Pri industrijskih izdelkih pa je znižanje tako minimalno, da ni vredno o njem govoriti. Pač pa so prejemki državnih in zasebnih nameščenec in delavcev tako padli, da je že resno ogrožen njihov življenjski obstoj. V času krize, ko morajo široki sloji naroda doprinesati težke žrtve, je upravičena zahteva, naj žrtvujejo vsaj nekaj tudi industriji in hišni posestniki s tem, da svoje dohodke znižajo na minimum. V sedanjem izjemnem času naj se najemnine ne ravna po vrednosti hiše ampak po plačilni zmognosti najemnikov. Leta 1914. je dobival pomožni delavec v kurilnici mesečno 80 kron do 137 kron, plačeval je za enosobno stanovanje 10 kron, danes dobiva 850—1050 Din, isto stanovanje pa stane 400 Din. Kako naj s preostankom preživi sebe in pogostoma 6člansko družino? Duševni delavec potrebuje pri sedanjih cenah za sebe, ženo in dva otoka pri skrajno skromnem življenju 2270 Din, če računamo za najemnino 500 Din mesečno. Najemnine za dvosobno stanovanje pa znašajo 600—800 Din, prejemki drž. uslužbenca s srednješolsko maturbo pa 1680—2300 Din. Zato je zahteva po zakoniti zaščiti najemnikov povsem upravičena.

Naslednji govornik g. Petejan spominja na slično zborovanje v decembru. Vršila se je nato anketa o na-

jemninah v Beogradu, a brez uspeha. (O anketi smo obširno poročali; op. ur.) Od tedaj so se razmere znatno poslabšale. Pri OUZD je letos 25.000 manj zavarovanih, torej toliko manj ljudi ima delo. Na kmetih je beda. Znižanje prejemkov drž. uslužbencev s 1. aprilom znaša za Maribor prilično 1 $\frac{1}{2}$ milijona dinarjev mesečno, kar bo hudo občutili trgovci in obrtniki. Najemnine so pa zrastle odkar je začeta ukinjena. Glasom uradnih podatkov mestne občine so znašale najemnine leta 1928. skupno 17.662.000 Din, l. 1929. že 26.191.000 Din, a l. 1930. pa kar 29.613.000 Din. To so pa samo najemnine v starih hišah, ker so nove stavbe oproščene vseh občinskih doliad in jih nima občina v evidenci. Prejemki mestnega prebivalstva so povprečno za 30 % pod zlato pariteto. Navaja primer tovarnarja, ki plačuje svojim delavcem po 250 Din na uro, delavci delajo dnevno 6—8 ur, zahteva pa v svoji hiši od tistih delavcev za sobo s štedilnikom 203 Din, za sobo in kuhinjo 303 Din mesečno. Potrebna je zakonska zaščita najemnikov, znižanje obrestne mere za hipoteke na nove hiše in znižanje davka na ročno delo in odprava oz. znižanje kuluka.

Sodnik okr. sodišča g. dr. Trauner dokazuje, da so sedanje pretirane najemnine že po obstoječih zakonih protizakonite, ker so proti dobrim šegam in navadam, ker so škodljive, nemoralne in ogrožajo obstoječi družabni red. V Avstriji dosegajo najemnine komaj $\frac{1}{3}$ naših, pa se ni še nobena hiša porabila. V Italiji so sicer znižali prejemke toda istočasno tudi najemnine in cene življenjskim potrebščinam.

Če pojde tako dalje, bomo morali drž. nameščenci izstopiti iz vseh kulturnih društev, ker ne bomo zmogli več članskih prispevkov. Hišni posestniki trdijo, da se jim vloženi kapital ne obrestuje. Ali ni trud in denar, ki ga uporabi akademsko naobražen nameščenec tekom svojega študija, tudi kapital, najmanj toliko vreden kakor dvonadstropna hiša, a nihče ne upošteva, kako se ta kapital obrestuje! Duhovitemu in mestoma šegavemu go-

vorniku so zborovalci burno pritrdjevali.

Ko sta se pridružila izvajanjem predgovornikov še g. Weixl za trgovce in obrtnike in g. Čeh za Delavsko zbornico, je prečital predsednik resolucijo. V tej opozarjajo zborovalci na pretirane najemnine, ki ogrožajo življenjski obstoj širokih plasti naroda in družabni red. Najemnine poslovnih prostorov naj se zakonito znižajo na zlato pariteto, najemnine stanovanj pa

primerno plačilni zmognosti večine najemnikov pod zlato pariteto. Prestopki naj se kaznujejo po zakonu o navajanju cen odnosno kot oduševstvo. Tudi banovina naj revidira najemnine v svojih hišah.

Nato je bila izvoljena deputacija, ki ponese resolucijo na merodajna mesta, in se je izvolil pripravljalni odbor za društvo stanovanjskih najemnikov. Ob 21^h 45 so se zborovalci mirno razšli. drp.

Socijalna samopomoč drž. uslužbencev.

Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani je na svojem II. rednem občnem zboru, ki se je pod predsedstvom g. Janka Dolžana ob sijajni udeležbi članstva vršil v salonu Kajfeževe restavracije v Florijanski ulici v soboto zvečer, dne 5. marca 1932, sklenilo, da spremeni svoj naslov v: »Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine« ter da sprejema nove člane, ki se prijavijo do 31. 5. 1932, pod ugodnejšimi pogoji tako glede višine pristopnine (Din 40.—), kakor tudi glede starostne meje (do 55. leta). Po tem roku, to je po 31. 5. 1932, pa se bodo sprejemali člani le do 45. leta starosti in z zvišanimi rednimi pristopninami.

Glavno društveno delovanje je bilo osredotočeno v odsekih za pogrebni in bolniški sklad. Slednji nudi svojim članom brezplačno zdravniško ordinacijo, brezplačno dobavo zdravil, podporo v rekonvalescenci, podporo siromašnim članicam-porodnicam, klimatično zdravljenje v primeru obolenja na tuberkulozi, znižano tarifo pri fizikalnem zdravljenju etc.

Iz poročila tajnika g. Viktorja Markiča je bilo razvidno, da šteje pogrebni sklad 1051 članov, bolniški sklad pa 731 članic in članov. Odbor je imel v poslovnem letu 18 sej. Delovanje društva, ki je dobrodelna in socijalna ustanova in ki ima namen pomagati svojemu bližnjemu v največji sili, stiski in potrebi, je bilo v preteklem poslovnem letu mnogobrojno in obče koristno. Od 1. 6. 1931, to je od dne, ko je začel bolniški sklad izvajati zavarovanje, pa do 31. 12. 1931 se je iz-

plačalo iz bolniškega sklada Din 54.643.04 in to za račune zdravnikov, lekarn ter razne podpore (porodniške, podpore za višinsko zdravljenje, podpore rekonvalescentom etc.).

Blagajniško poročilo g. Viktorja Bischofa izkazuje po stanju z dne 31. 12. 1931 vsega skupaj že Din 149.956.23 društvenega premoženja, kar je dokaz, da se je v vsakem oziru čuval tako interes članstva, kakor tudi smoter društva.

Po poročilih, ki so bila na občnem zboru sprejeta z odobravanjem, je bil soglasno podan absolutorij. Enako sta bila soglasno sprejeta novi pravilnik za bolniški sklad in pravilnik za dajanje posojil.

Kot glavni spremembi pravilnika bolniškega sklada je omeniti karentno dobo, ki znaša odslej dalje 4 mesece, ter mesečni prispevek za otroke v starosti od 5. do 15. leta, ki se zniža od Din 10.— na Din 5.—.

Na občnem zboru sta se v smislu § 13. in § 14. društvenih pravil volila le dva odbornika in dva pregledovalca računov. Izvoljen je bil zopet za tajnika g. Viktor Markič. Kot drugi odbornik namesto odstopivšega g. Ladislava Božiča pa g. Matko Klavora. Vsi ostali dosedanj društveni organi obdržijo tudi v tekočem poslovnem letu svoje funkcije.

Društvena pisarna posluje v Ljubljani, Križevniška ulica 5/II. Tam se tudi izdajajo vsak delavnik med uradnimi urami od 13.30 do 15. ure članom nakaznice za zdravnike in zdravila. Članom na deželi pa izdajajo nakaznice za zdravnike in zdravila v to določeni društveni poverjeniki.

Ljubljana je govorila!

Občni zbor ljubljanske Nabavljalne zadruge,

Česar ne bi bil nihče pričakoval, se je zgodilo. Med ljubljanskim državnim uslužbenstvom, ki doslej za svoje gospodarske zadrugne ustanove ni kazalo potrebnega zanimanja, se je zbudil nenavaden interes za Nabavljalno zadrugo. To se je najlepše pokazalo na občnem zboru iste, ki se je vršil dne 23. marca t. l. v hotelu Union. Zgodil se je čudež, katerega ni nihče pričakoval: Ljubljana je spregovorila.

Dočim je doslej bela dvorana, v katero je bilo sklicano zborovanje, ob občnih zborih navadno zevala praznine, se je letos nudi opazovalcu nad vse razveseljiv pogled. Valujoča množica državnih uslužbencev in uslužbenk vseh kategorij, strok in starosti je napolnila prostorno dvorano tako, da je bila prenatrpana in da kesneje došli sploh niso mogli več vanjo. Tako ni čuda da je mnogo zadrugarjev, ki niso dobili prostora v zborovalnici, moralo oditi. Vseh prisotnih je bilo mnogo nad 250, morda celo več. Samih zadrugarjev pa precej nad 200. Naravno je, da je zmanjkalo sedežev in je velik del zborovalcev moral stati — in to v silni gneči — tekom vsega zborovanja. Da je vladala v tesno napolnjeni dvorani, ki je bila še zakurjena po vrhu,

silna vročina, je samo po sebi umljivo. Zato je treba tem bolj poudariti zavednost in požrtvovalnost vseh tistih, zlasti starejših članov, ki so navzlic vročini, dimu in gneči vztrajali do konca, t. j. skoro štiri ure. Videlo se je, da je zadrugna ideja v Ljubljani zares pognala korenine.

Občni zbor je otvoril predsednik upravnega odbora g. Jernej Božič, ki ga je tudi ves čas prav spretno vodil, tako da ni bilo nobenih motenj. Uvodoma je pozdravil zastopnika Gospodarske zadruge poštних uslužbencev in Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnic. Za Zvezo nabavljalnih zadrug je načelnik g. Deržič poslal pismeno opravičilo, ker se ni mogel udeležiti. Predsednik zbora se je najprej spomnil Nj. Vel. kralja in predlagal brzojavni pozdrav, kar so zborovalci stoje z odobravanjem sprejeli. Pismene zahvale se pošljejo ministrskemu predsedniku, fin. ministru, banu in dravski finančni direkciji, ki nudi zadrugi brezplačne poslovne prostore.

Predsednik je nato v kratkem orisal poslovanje upravnega odbora, poudaril dosežene uspehe in naglašal, da se je vse delo vršilo v popolnem soglasju obeh odborov in vseh odborni-

kov, pošteno in nesebično. Priznal je, da poslovni prostori niso najprimernejši, opisal trud odbora, da zadovolji člane glede kakovosti blaga in cen glede čim hitrejšega dostavljanja na dom in sploh v vsem poslovanju zadruge. Končno je omenil tožbo, katero je zadruga vložila zoper urednika našega lista zaradi članka »Kaj pa Ljubljana?« v 5. številki »Našega Glasu«. Ker so vsi zborovalci prejeli (oz. so mogli dobiti na zboru samem) poslovno poročilo, je branje istega po sklepu zborovalcev odpadlo.

Iz poslovnega poročila posnemamo, da je bilo konec minulega poslovnega leta 1039 članov z 1042 deleži. Članstvo se je v letu 1931. pomnožilo za 145. Žal je pa komaj 450 kupujočih članov. Vendar so se pa tudi ti pomnožili za 11 članov. Letni promet se je dvignil za 60%. Blagajna je ob koncu leta 1931. izkazovala 63.829 Din gotovine. Čisti prebitok se je tudi dvignil do višine 133.814 Din.

Kot prvi se je oglasil k debati o predsednikovem poročilu in v razpravi o poslovnem poročilu rač. nadsv. gosp. J. Skalar. Ugotovil je, da v minilem letu, žal, vprašanje sodelovanja z železničarsko nabavljalno zadrugo ni prišlo do uresničenja, navajal je še nekatere nedostanke, ki so vzrok raznim pritožbam in končno izrazil nezadovoljstvo zaradi vložitve omenjene tožbe. Predlagal je, naj občni zbor sklene, da se tožba umakne, ker inkriminirani članek nikakor ni imel tendence škodovati zadrugi, temveč prav obratno. K temu vprašanju se je oglasilo še več članov, ki so izrazili iste pomisleke. Vsi govorili so — zlasti potem ko se je članek prečital — izzveneli v zahtevo, naj se tožba umakne, ker ni povoda zanjo. K tej točki je tudi urednik našega lista podal svojo izjavo in ponovil, da ni imel nikdar, tudi ne pri objavi dotičnega članka, namena, zadrugi škodovati ali jo ovirati v razvoju, temveč baš nasprotno: vzbuditi v članstvu in pri nečlanih zanimanje zanjo in z objektivno kritiko doseči izboljšanje in spopolnitev zadruge. Na predlog gosp. prof. Sl. Raiča je občni zbor z ogromno večino sklenil, da se mora tožba umakniti, in med spontanimi burnimi aklamacijami izrazil našemu listu in uredniku svoje simpatije in zahvalo.

Stvarne kritične pripombe k bilanci so podali še posamezni zadrugarji, tako poštni ravnatelj g. Weber, nadsvetnik g. Al. Žigon, orožniški narednik g. Pirc in drugi. Za železničarsko nabavljalno zadrugo je pozdravil zborovalce g. S. Čerček in izrazil svoje veselje nad nepričakovano lepim obiskom. Primerjal je poslovanje in težke pričetke železničarske zadruge z delom naše, bodril k vztrajnosti in pogumu ter pozval vse navzoče, naj se trdno oklenejo zadruge, dosledno v nji kupujejo, ker le tako jo bo mogoče spopolniti do zaželenih višin.

Za nadzorni odbor je govoril načelnik g. Sancin, ki je izjavil, da je bilo vse poslovanje natančno pregledano in v redu ter da je tudi nadzorni odbor skupaj z upravnim odborom storil vse za uspeh zadruge. Izrečno je naglasil, da je zadovoljen, ker se vsa debata vrši tako v res pravem zadrugarskem duhu, brez osebnih in drugih nestvarnih motivov.

Po odobritvi letnega poročila in absolutoriji odbora, kar so zborovalci soglasno sprejeli, je bil na predsedni-

kov predlog prav tako soglasno sprejet sklep glede razdelitve čistega dobička. Razdelilo se bo 30% rezervnemu skladu, po 1% pokojninskemu in dobrodelnemu skladu in za nagrado uslužbencem. Odbornikom se dá 14% za nagrade, članom pa 53% povračila sorazmerno z njihovim nakupom, kar znaša na člana od nakupljenega blaga 4 odstotke.

Sledile so volitve. Predloženi sta bili dve listi. Oddanih je bilo 176 glasov. Mnogo prisotnih ni moglo voliti, ker je volitev s pooblastilom, tudi zakonskega druga, nedopustna. Zato so mnogi člani (ice), ki so hoteli voliti za odsotnega soproga, izgubili pravico do glasovanja. Zaradi silne vročine in pozne ure — volitev se je vršila ob 11. uri — so mnogi člani že prej odšli.

Za listo g. Žigona je glasovalo 133 članov, za drugo listo, katere nosilec je bil dosedanji načelnik upravnega odbora g. Božič, pa 43 članov. Izvoljeni so bili gg.: v upravni odbor A. Žigon, Sl. Raič, R. Mislej, V. Slamič, Al. Megla, Fr. Arko in dr. I. Gračner, za namestnike pa: Iv. Junc, I. Zima in Pajk. V nadzorni odbor so bili pa izvoljeni gg.: I. Sancin, V. Markič, Martinšek, A. Vesel, J. Wedam, J. Šega in Iv. Gvardjancič.

Po volitvah so se zborovalci ob en četrt na 12. uro razšli, ker se k slučajnostim ni nihče oglasil.

Novo izvoljeni odbor čakajo težke naloge. Izpolniti mora zaupanje, katero mu je članstvo s tako impozantno večino izrazilo. Imel bo pa odbor težko stališče in čakajo ga velike naloge. V današnjih časih, ko stalno padajo naši prejemki, ko ni ne kredita ne denarja, ko se morajo drž. uslužbenci nujno omejiti na najpotrebnejše, ko ni prometa niti zasluga, bo tudi za nabavljalno združništvo naloga izredno težka. Prepričani pa smo, da bo odbor svoji nalogi kos — seveda, če bo našel med članstvom zadostno moralno in gmočno podporo. Treba bo, da se prične takoj z delom. Najpotrebnejše je pa propaganda za zadrugo, ker so uspehi mogoči le pri velikem številu članstva in pri velikem prometu, dočim se upravni stroški ne zvišujejo v enaki meri.

Naša naloga, ki se tiče nas vseh brez izjeme, je, da z živahno agitacijo od moža do moža pridobivamo zadrugi novih članov, da vsi člani redno kupujemo v nji, da moralno vselej in povsod podpiramo zadrugo in odbor v ti težki, neenaki borbi s kapitalistično premočjo. Zlasti smo pa dolžni, da odboru, ki je bil izvoljen s tako večino in tako burno pozdravljen, izkazujemo stalno svoje zaupanje, ki mu je nujno potrebno, če naj izpolnjuje bogate nade, katere si obetamo od njega.

Naš list bo, kakor že doslej, tudi v bodoče vselej naši Nabavljalni zadrugi, njenemu odboru in vsem članom na razpolago in to drage volje in neomejeno.

Naj val navdušenja za zadrugarstvo, ki je zajel ljubljanske državne uslužbence, nikdar več ne splahne! Naj živi, se razvija in procvita Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani!

Obleke kemično čist, barva, pilstra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Mariborski zadrugi parlament.

Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Mariboru je imela svoj 11. redni občni zbor v nedeljo 20. marca t. l. Čeravno se je imel vršiti v mali dvorani Narodnega doma, so morali zborovalci iti v veliko dvorano, ker je bil obisk izredno velik (394 zadrugarjev). Točno ob 9.15 je otvoril predsednik g. Rehar zbor in se spomnil ugodoma 31 v minulem letu umrlih članov. Upravni odbor je imel redne seje vsakih 14 dni, število članov je na začetku leta 1931. znašalo 1959, vstopilo je 412 članov, izstopilo 76, ostalo koncem leta 2295, v letu 1932. je že pristopilo 105 članov, tako da šteje zadruga trenutno 2400 članov. Blaga je bilo prodanega za 13.884.000 Din, dne 31. decembra je bilo v zalogi še za 2.144.000 dinarjev blaga, člani so dolgovali še 1.538.900 Din (to so dolgovi za nakupljeno blago po 24. decembru, kar poravnajo člani po 1. jan.). Na dvomljivih terjatvah je odpisanih 11.681 Din, kar je malenkostno, če pomislimo, da je bilo prodanega blaga na kredit za 7.773.000 Din. Tudi se bo dalo od tega še nekaj izterjati, kakor smo letos izterjali za prejšnje leto 2539— Din. Promet je porastel za preko 2.000.000 dinarjev, hipotekarni dolg pri Zvezi nabavljalnih zadrug je padel od 668.000 dinarjev na 606.000 Din. Režijski stroški so narasli na 771.000 Din, rezervni fond znaša 1.164.000 Din, čisti dobiček za poslovno leto 1931. pa 1.184.600 Din, od tega dobe člani povrnjenih 483.000 dinarjev, t. j. 4 % nakupa, oni pa, ki so plačevali v gotovini, poleg tega še 70.000 Din kot 1 % blagajniški skonto.

V Zadrugnem domu se osredotoča vse družabno življenje mariborskih drž. uslužbencev in je dom skoro že pretesen. Kmalu bomo morali misliti na to, da ga dvignemo za nadstropje. Električna pekarna bo že letos pričela delovati. Material je že tu, te dni je mestno električno podjetje dobilo tudi kabel in pričnemo v kratkem z montažo. (»Naš Glas« prinese v eni prihodnjih številkih podroben opis vse naprave. Prip. dop.)

Po kratkem poročilu g. Škofa za nadzorni odbor se je priglasi k besedi g. Struna. Ugotavlja, da znaša odpis pri premicninah 25 %, pri nepremicninah 11 %, kar se mu zdi preveč. Predlaga znižanje cen zlasti v gostilni, kjer je vino brezpogojno predrago. Tudi se mu zdi vsota 174.000 Din za razne stroške previsoka. Predsednik pojasni, da je uprava Zveze priporočala za lani večje odpise, zato bodo letos znatno manjši. Cene živilom bo težko znižati, pač pa bo odbor revidiral cene v gostilni. Med raznimi stroški je 79.000 Din za bencin in olje avtomobilov, 15.000 Din za zavarovalnine itd.

Pri tej priliki prečita predsednik zanimivejšo odlomke iz vlog mariborskih gospodarskih krogov na trgovinsko ministrstvo proti Nabavljalni zadrugi. V vseh teh pritožbah se ponavlja že ponovno ovržena trditev, da prodaja zadruga tudi nečlanom. Zahtevajo, da prodaja zadruga samo najnujnejše življenjske potrebščine, dočim ima v zalogi baje tudi luksuzne predmete. Nakup posameznega člana naj se zakonito omeji na 30 % njegovih prejemkov, uvede naj se takoj kontrolna komisija, v kateri naj bosta tudi dva zastopnika (!) gospodarskih krogov. Sodelovanje aktivnih

drž. uslužbencev v zadrugi se more vršiti baje samo ob istočasnem zane-marjanju službene dolžnosti (??). Zlasti omenbe vreden je dokaz, da zadruga gostilna posluje tudi z nečlani. Kakor znano hodijo zadrugarji v vse mariborske gostilne. Vse so istočile lani veliko manj vina kakor prejšnja leta, samo zadruga za 200 hl več. (Predsednik pripomni, da je iztočila 50 hl manj!) Torej je jasno, da se poslužujejo zadrugne gostilne tudi nečlani. Živela logika! Gg. Malenšek, rav. Žmavc, dr. Pečovnik in Čelhar povedo tudi svoja mnenja, kakor izglasijo prisotni soglasno odboru razrešnico.

Po kratkem odmoru se vrše volitve 4 članov upravnega in 2 članov nadzornega odbora. Z ozirom na to, da bo po spremembah zadrugnega zakona bržkone znižano število članov uprave in nadzorstva, predlaga g. Dr. Pečovnik, da ostanejo vsi prejšnji odborniki. Pri poimenskem glasovanju je predlog sprejet s 197 proti 16 glasov.

Pri slučajnostih so sprejete neke spremembe pravilnika v dobrotvornem fondu. Posmrtnina se zviša za člana na 25 %, za njegovega zakonskega druga na 15 %, za otroka na 10 % povprečnega letnega nakupa zadnjih pet let. Nadalje se razširi, kakor je poročal »Naš Glas« od 1. marca t. l. s to razliko, da za enkrat odpade prispevek po 1 Din za otroke. Nasvetovalo se je tudi, naj uvede uprava zopet knjigo za želje in pritožbe in naj skliče od časa do časa članske sestanke, na katerih naj iznesejo člani svoje želje in poroča uprava o tem, kaj je ukrenila na že sporočene pritožbe. Ob 1.15 je bilo zborovanje zaključeno.

Poročilo ne bi bilo popolno, če ne bi omenili tudi opozicije. Med razpravo o poročilu odbora je bilo slišati dokaj medklicev in pri predsednikovih odgovorih je v ozadju dvorane hudo završalo. Pri volitvah pa se je opozicija zelo klavrno odrezala. Iz zasebnih razgovorov se da posneti, da opozicija ni imela povsem zgrešenih misli, toda njena taktika jo vedno pokoplje. Med debato o odborovem poročilu skušajo govorniki z dolgostjo govorov povečati male resnične in namišljene nedostatke, ki so pri tako velikem obratu neizogibni. S tem se vsako leto razprava tako zavleče, da odidejo mnogi pred volitvami, ostali pa glasujejo za staro listo bolj iz utrujenosti in odpora proti klepetavosti kakor iz prepričanja. Zato naj bi se govorniki opozicije omejili na kratke pripombe k obračunu in naj bi neposredno pred volitvami povedali stvarno in kratko, zakaj si žele novih odbornikov. Povsem pravilno je namreč omenil na lanskem občnem zboru prosvetni inšpektor v p. gosp. dr. Poljanec, da je pomlajenje odbora koristno, da dobi čim več zadrugarjev vpogled v poslovanje zadruge, ker se tudi odborniki postarajo kakor vsi ostali zemljani in morajo vzgajati pravočasno sposoben naraščaj. Poleg tega je znano, da nova metla dobro pometa. Tudi bi na ta način utihnila razna povsem neupravičena sumničenja, ki jih kolportira ta in oni nezadovoljnež. Upam, da sem s tem zadovoljil tudi opozicijo in da bo tudi ona pristopila k pozitivnemu delu v korist naše zadruge in nas vseh. drp.

Jules Lemaître:

Sarai.

Sarai iz Kafarnauma je bila hči Jonova, ladjarja, in sestra Simonova in Andrejeva.

Jonov prijatelj in sosed je bil ribič Cebedej, mož Salomin in oče Jakobov in Janezov.

Sarai je bila lepa in čustvena. Kot deklet se je igrala ob jezeru z Janezom, ki je bil tih in prijaznega obraza. Ko je dorasla, je prihajala vsak dan k dobri Salomi in ji pomagala krpati mreže ali pa obleke njenih bratov.

Ko je štela sedemnajst let, je spoznala, da ljubi Janeza, sina Cebedejevega in Salominega. In ker je občeval z njo kot star prijatelj, je mislila, da jo ljubi in da jo bo kmalu zasnil.

To je bilo tedaj, ko so pričeli govoriti po deželi o mladem preroku, ki je hodil po Galileji in oznanjal kraljestvo božje.

»Tedaj« pravi evanĝelij, »je šel Jezus ob Galilejskem morju in videl brata Simona in Andreja, ki sta vrgla mreže v morje. Rekel jima je: 'Pojdita za menoj, odslej bosta lovila ljudi.' In takoj sta pustila mreže in šla za njim. In ko je šel še dalje, je zagledal druga dva brata, Jakoba in Janeza, ki sta bila v čolnu s Cebedejem, svojim očetom, in sta popravljala mreže. Poklical ju je in precej sta pustila čoln in očeta, in sta šla za njim.«

Ko se je zvečer Cebedej vrnil domov, je vse to povedal ženi. Dostavil je, da se Jezusu, dokler je govoril, ni mogel nihče ustavljati. Sarai je bila navzoča; ni se upala nič reči, zakaj Janez ji ni bil še nič obljubil; toda ko je bila sama, je jokala.

Dva tedna pozneje se je Janez s tovariši vrnil domov. Pripeljali so Jezusa s seboj.

Jezus je govoril in Cebedej in Saloma sta verovali vanj. In vse je napolnilo nezrekljivo ganotje. Toda Sarai ga ni obču-

fila, zakaj premišljevala je, da ji je ta prerok vzela tistega, ki ga je ljubila.

Janez je še naprej prijazno občeval z njo; toda opazil ni njene bledice in žalosti v njenih očeh.

Na čast Jezusu je Cebedej pripravil večerjo in povabil sosedo.

Sarai je pomagala Salomi, ki je stregla gostom. Videla je, da je Janez ljubljene prerokov in razumela je, da prav gotovo nikoli ne bo njen. Tako močno so se ji tresle roke, da ji je padla posoda na tla in se razbila. Jed se je razlila po tleh. Jezus je prosil zanjo, da je niso karali. Toda ni se mu upala zahvaliti se.

Še istega dne je Jezus prišel v kot, kjer je pomivala posode. Rekel ji je: »Hčerka moja, zakaj je nemirno tvoje srce?« Ona pa je pobegnila in ga ni ne pogledala, niti mu odgovorila.

Janez je ostal nekaj tednov v Kafarnaumu in ribaril, ker je hotel prihraniti nekaj denarja za novo pot.

Sarai je prihajala vsak dan k Salomi šivat. Bila je tako otožna, da je stara žena na vse zadnje to opazila in rekla: »Kako more biti človek žalosten, če pozna blago vest in če veruje v prihod kraljestva božjega?«

Dekle je mislilo: »Zame je bilo kraljestvo božje takrat, dokler me je še Janez ljubil; in zame bi bila blagovest ena sama sladka beseda iz njegovih ust.«

Ko je Janez spet odšel za Jezusom, ni mogla več prikriti bolečine. Stekla je za njim in ga dohitela v pristanu. »Janez!« je zaklicala, »lepo te prosim, ne odidi!« Oklenila se ga je za obleko, toda on je zardel od srda in sramote in jo odpahnil, da je padla na kamniti tlak. Ljudje, ki so stali tam naokrog, so se norčevali iz nje. Otroci so tekli za njo in jo zasmehovali. In jokaje se je vrnila k očetu.

Od tedaj se ni več upala k sosedu Salomi. Ostajala je doma pri bolehnem očetu. Kadar so bili bratje doma, so jo opazovali s trdim sočutjem. In včasih so govorili med seboj:

Ugodnostno računanje službe pri finančni kontroli.

(Važna načelna razsodba državnega sveta.)

Neki uslužbenec finančne kontrole je vložil zoper odločbo fin. ministrstva, s katero mu je bila odmerjena osebna pokojnina, tožbo na državni svet, ker mu navedeno ministrstvo ni vračunalo v odmerno podlago za pokojnino njegove službe pri bivši finančni straži z ugodnostmi, katere je določil predpis za finančno stražo iz leta 1907. To izpodbijano odločbo je državni svet z razsodbo od 21. 12. 1931, štev. 28.733/31 razveljavil z naslednjo utemeljitvijo:

»Izpodbijana odločba nasprotuje zakonu tudi kolikor je z njo tožitelju za čas od 1. oktobra 1909. do leta 1914. in od 31. decembra 1918. do izdajanja zakona o organizaciji finančne kontrole, kot organu finančne straže, priznana samo ugodnost po 2 mesecev več za vsako leto, ker ima po § 46. predpisov za finančno stražo iz leta 1907. tožilec pravico, da se mu vračuna ugodnost po 4 mesece več za vsako leto. Določba čl. 72. zak. o fin. kontroli pa ne more veljati za službo, odsluženo v navedenem času, ker takrat zakon o organizaciji finančne kontrole še ni bil v veljavi, ker je bil prvi objavljen šele leta 1922. Za dobo od leta 1914. do 1918. tožitelju ta ugodnost sploh ne pripada, to pa z ozirom na

odločbo splošne seje državnega sveta od 27. oktobra 1930/IV, ker mu je za ta leta že vračunjena vojna ugodnost kot večja.«

Ta utemeljitev ni le načelne važnosti za vse slične, zelo številne primere, ki se tičejo uslužbencev finančne kontrole, katerim se je doslej često določevala pokojnina neupoštevaje ugodnostno računanje prejšnje službe pri finančni straži, predpisano s § 46. predpisov za finančno stražo iz leta 1907. To stališče državnega sveta je širše, splošne pomembnosti, ker ugotavlja sicer obče priznano in povsod veljavno načelo, da zakoni ne morejo veljati za nazaj in da se že pridobljena individualna prava, kot so to vsa individualno pridobljena osebna prava iz službenega razmerja državnih nameščenec, ne morejo v konkretnih primerih s poznejšimi predpisi odvzeti. Zato je to razsodbo državnega sveta v interesu pravne stalnosti odnošajev iz službenega razmerja državnih uslužbencev treba toplo pozdraviti. Z njo je jasno in določno izrazilo naše najvišje upravno sodišče načelo pravne kontinuitete, ki je prvi pogoj pravni državi in pravnemu redu.

D.

Stanovanjska kriza.

Stanovanjski problem. O tem piše »Slovenec«: »Stanovanjsko vprašanje ni zgolj gospodarsko, ni vprašanje suhih kalkulacij po kapitalistični lestvici, stanovanjsko vprašanje je eminentno socialen pojav. Živimo v času težke gospodarske krize, ki ji v zgodovini bržkone ni para prav radi tega, ker jo spremlja težka socialna kriza; lomijo se kapitalistični sistem in nespametno, bi bilo zapirati oči pred nevarnostjo, da zaidemo v drugi ekstrem. — Ako je beda res tako velika — in o tem ni nobenega dvoma — ne smejo odločati goli računi po rentni lestvici (o stanovanjskih hišicah v predmetju, sezidanih zgolj na kreditu, ne govorimo). Sezimo tudi v lastne prihranke, ako treba, samo da pripomoremo k olajšanju te bede. To bo najboljša obramba zasebne lastnine danes in v bodoče.« — To stališče zastopa naš list že od početka. Vprašanje je samó, koliko je takih hišnih lastnikov, ki se zavedajo današnjih težkih časov in svojih moralnih dolžnosti. Če ima v takih izjemnih časih kot so današnji, država, t. j. organizirana skupnost družbe, pravico do najdalekosežnejših omejitev zasebne lastnine in svobode, je mogoče tudi docela s pravnega in

državopravnega stališča utemeljevati in opravičiti potrebo omejitve zasebne lastnine, kolikor jo je treba, da se stanovanjski najemniki obvarujejo pogina. Zato je uvedba stanovanjske zaščite nege nujno potrebna, temveč tudi pravno opravičena.

Stanovanjska draginja po svetu in pri nas. Po uradnem indeksu višine stanovanjskih najemnin, so veljale za razmere pred letom (v maju 1931.) naslednje številke: Avstrija 25, Poljska 58, Francija 70, Češkoslovaška 75,2, Ogrska 86, Italija 107, Nemčija 132, Severna Amerika 142, Anglija 154, Švica 187, Jugoslavija 202, Danska 204 in Švedska 206. — Iz te statistike sledi, da so stanovanja pri nas osmerkrat dražja kot v Avstriji, trikrat dražja kot na Francoskem, skoro dvakrat dražja kot v Italiji in skoro enako tako draga kot na Švedskem in Danskem, torej v deželah z najboljšo in neomajano zlato valuto. Od lani se razmere niso niti pri nas, niti drugod bistveno izpremenile, kvečjemu da je pri nas opaziti tendenco naraščanja najemnin. Iz teh podatkov je pa razvidno, kako občutno breme predstavlja pretirane najemnine vsem najemnikom pri nas.

Draginja.

Odkod draginja v Ljubljani? Če pregledamo statistične podatke o trgovskih, rokodelskih in drugih obratih, vidimo kako nesorazmerno je število teh naraščalo v Ljubljani. Leta 1914. je bilo 333 trgovin, dne 1. novembra 1931. pa 1698, torej več kot petkrat toliko. Leta 1914 je bilo 1190

rokodelskih obratov, lani pa 1744, torej se je število obrtnikov dvignilo za nad 50%. Koncesioniranih obratov (dimnikarji, instalaterji, zobotehniki, tiskarne, kino-podjetja itd.) je leta 1914. bilo 260, lani pa 652, zvišanje znaša torej 150%. V letu 1914. je bilo v Ljubljani 19 tovarn, danes jih je

44, torej za nad 100% več. Pred vojno je bilo 26 prisilnih obrtnih zadrug, lani pa 29. Zanimivo je, da je od vseh obrti nazadovala samo krojaška obrt, kjer je leta 1914. bilo 223 krojačev in 156 krojačic, lani jih je pa bilo 180 oz. 149. Ker se v istem razdobju prebivalstvo ni enako pomnožilo in tudi njegova kupna moč ni sorazmerno zrasla, je jasno, da mora vsak izmed teh številnih trgovcev in obrtnikov sorazmerno več zaslužiti, da more najti sredstva za svoj obstanek. Prav zato so tudi vse cene tako neopravičeno zrasle ker mora pri neznatnem prometu vsak tak obrat prerediti podjetnika in mu še nuditi stalni čisti dobiček. Zasluzek mora biti torej velik pri slehernem predmetu, katerega izdelava ali prodaja.

Znižanje kavarniških cen. Po naročilu banske uprave je mestno teržno nadzorstvo v Ljubljani konec febru-

arja sklicalo sejo, na kateri se je razpravljalo o znižanju cen po kavarnah. Zastopana je bila polic. uprava in druga kavarnarjev. Njeni zastopniki so izjavili, da je znižanje cen nemogoče, ker se sirovine niso pocenile, pač pa podražile, obenem so se pa zvišale javne davščine. Navajali so tudi, da njihovi obrati ne spadajo pod zakon o pobijanju draginje življenjskih potrebščin. Dokazovali so, da so mnogi izmed njih že zdavnaj pasivni. Banske uprava bo svojo odločbo izdala kasneje.

Tudi znak krize. Ker je frekvenca I. razreda na vlakih stalno padala, je sarajevska železniška direkcija s 15. marcem odpravila pri potniških vlakih vse vozove I. razreda na vseh svojih progah. Prvi razred bo odslej samo še pri brzovlakih. Baje bo enak ukrep izdan za vso državo, ker se vedno manj ljudi vozi s plačanimi vozovnicami v prvem razredu.

Zvestoba za zvestobo.

(Resna beseda.)

Današnji dan je prav primeren za razmišljanje. Saj smo danes prejeli nove prejemke, ki so nam bili zaradi zmanjšanja državnih dohodkov znatno znižani. Kako bo državno uslužbenstvo, aktivno in upokojeno, živelo s temi okrnjenimi prejemki, je vprašanje. Če se najemnine in cene vseh življenjskih potrebščin vsaj v enaki izmeri ne znižajo, bo življenjski obstoj premnogih družin nameščenec in upokojencev, ki so navezani samo na svoje službene dohodke, katere prejemajo od države, hudo ogrožen.

Ze slišimo, kako se državni uslužbenci in upokojenci omejujejo v svojih potrebah, kako znižujejo na vseh straneh izdatke za vse, kar ni absolutno potrebno. To je ne le razumljivo, temveč nujno potrebno. Slišimo pa tudi, da nekateri naši tovariši nameravajo zmanjšati svoje izdatke tudi s tem, da bodo odpovedali naš list, katerega imajo mnogi in premnogi že odkar izhaja.

Navzlic težki situaciji, v kateri živimo, to ne bi bilo prav. Saj je naročnina za naš list tako malenkostna, komaj nekaj nad 3 Din na mesec, da

skoro ne pride v poštev v proračun državnega uslužbenstva. Zato je pa naše glasilo slehernemu aktivnemu nameščencu in upokojujencu nujno potrebno. Saj je edini naš skupni glasnik, naš zagovornik, ki brani naše interese napram kapitalističnemu izrabljanju, ki se odločno bori zoper draginjo in za pravično ureditev stanovanjskega vprašanja, zagovarja vse naše stanovske težnje, poučuje svoje bralce o življenju naših tovarišev v državi in zunaj nje, jih seznaja z novimi zakoni in vsem, kar je važno za naš stan.

Zato smo prepričani, da ga ne bo zavednega državnega uslužbenstva, ki ne ve ceniti pomena lastnega in neodvisnega glasila, katero je v današnjih časih še mnogo bolj potrebno, kot kdaj prej. Zato tudi upamo, da nam lista nobeden naših zvestih starih naročnikov ne bo odpovedal. Zato jim obljublamo, da bomo vršili svojo nalogo — koristiti vsemu našemu stanu in vsakomur izmed nas — tudi v bodoče z vso vestnostjo in nezmanjšano verno in odločnostjo kot doslej.

Zvestoba za zvestobo!

Vestnik.

OPOZORILO. Z današnjo številko stopamo v drugo četrtletje. Za vse gg. naročnike smo priložili položnice in jih vljudno prosimo, da z njimi obnove naročnino in nam nakažejo morebitne zaostanke. Položnico dobi vsak; kdor ima naročnino že plačano, naj izvoli uporabiti položnico za pridobitev novega naročnika ali prispevka za tiskovni sklad. Kdor ne zmore celega zaostanka naenkrat, naj nam nakaže vsaj polovico, ostanek pa pozneje, da dolg ne bo vedno večji! Vse gg. naročnike pa ponovno najljubneje prosimo, da agitirajo med tovariši za list vselej in povsod.

Uprava.

Zniževanje plač. O tem piše ljubljanski »Kmeti list«: »V zvezi z ukrepi, ki jih je rodil težavni gospodar. položaj, je tudi splošno zniževanje plač, zlasti pri javnih nameščenih. Državna uprava računa, da bo z znižanjem plač pridobila okoli 500 mili-

jonov dinarjev na leto. S stališča drž. uprave je ta ukrep razumljiv: kjer ni zadosti dohodkov, tam se nehajo tudi izdatki. — Drugačna pa je stvar s splošnega gospodarskega stališča. V tem oziru velja za uradnike in delavce isti gospodarski zakon: vsako zniževanje plač oslabi kupno moč vseh slojev in stanov. Uradnik ali delavec, ki pride ob zaslužek, ne more zadostiti več svojim obveznostim. On ne more plačati stanovanja, kakršno potrebuje, in ne more si kupiti obleke, obuvala in hrane. Zniževanje zaslužka je kakor klin, ki poganja na stotine drugih klinov, če ga zabiješ vedno globlje v gospodarsko telo. Zniževanje dohodkov ima za posledico novo brezposelnost. Očividno je, da se na ta način kriza ne bo dala ozdraviti, ampak bo treba iskati novih potov za njeno rešitev. Poseči bo treba po sredstvih za obnovo gospodarskega življenja tja, kjer so, in ne tja, kjer jih ni.«

»Ni dvoma, da jo je obsedel hudoben duh. Prosili bomo Gospoda, naj ga ji izžene.«

Toda ko so mu to povedali, jim je rekel Jezus:

»Pustite jo. Duha, ki jo ima v oblasti, je zdaj močnejši od mene.«

Nekega dne je prišel Jezus v Kafarnaum, da se odpočije. Spremljale so ga to pot vdane Galilejke: Ivana, Suzana, Marija Kleofa in Marija iz Magdale. Sarai je nejasno vedela, kaj je bila Magdalka in mislila je: »Morda ta pozna lek moji bolesi.«

Uredila je tako, da jo je srečala na samotnem kraju in zaupala ji je svoje bolezni, rekoč:

»Ti, ki si ljubila, pomagaj mi!«

»Ali sem mar ljubila?« je rekla Marija iz Magdale, »nič več ne vem. Toda vse me je poželenje se je spremenilo v žolč, kadar sem ga utešila in v ustih mi je ostal samo pepel od njega.«

»Pa si vsaj utešila svoje poželenje,« je rekla Sarai. »Rada bi poznala to grenkobo in okusila ta pepel.«

»Ubogi otrok!« je rekla Marija. »Jaz sem našla tisto ljubezen, ki edina ne vara. Ljubi, kakor jaz ljubim, sinu Očetovega, njega, ki govori besede večnega življenja.«

»Sovražim ga,« je rekla Sarai, »zakaj zaradi njega trpim; in zato ne verujem v njegove besede.«

Vprašala je za svet storočnega Egiptčanka; pila je čarobne pijače; ponavljala je čarovniške reke; toda nič ji ni moglo utešiti bolezni; in noč in dan jo je Janezova podoba trpinčila, da ji je poželenje sušilo telo in ji zastrupljalo kri.

•

Ko se je približal čas velikonočnih praznikov, je želela iti s starši v Jeruzalem, do koder je bilo komaj dva dni hoda. Mati je pohvalila ta pobožni sklep in upala je, da hči ozdravi; toda Sarai se je samo hotela približati Janezu.

V prenočišču, kjer so se ustavili, so izvedeli, da so Jezusa vjeli in ga obsodili.

Janez in Marija, mati Jezusova, in Ivana in Suzana in Marija Kleofa in Veronika in Marija iz Magdale so šle za njim,

ki je bil na smrt obsojen. Šle so tako blizu, kolikor so jim rimski vojaki pustili. Sarai je šla z Galilejkami. Strašno težko je gledala Janezovo žalost. Toda govorila si je, da se bo Janez, ko umre Gospod, s časom spomnil, da jo je nekoč ljubil.

Prvi žebelj je predril obsojencu dlan in mu raztrgal žile; kri je pričela liti in vse telo se je krčevito napelo. Toda ker Jezus ni kričal, Sarai ni občutila usmiljenja.

Križ so postavili po koncu. Obsojenec je visel na njem na starih ranah. Ostró ječanje žensk se je čulo brez prestopa skozi hrup ljudstva, ki je praznovalo Veliko noč. Sarai je stala kakor okamenela in gledala stvari, kakor da niso resnične. In zdelo se ji je, da sama umira in da so ti vzdihli prav za prav vzdihli njenega srca nad samo seboj.

Potem, ko je Jezus govoril in rekel Janezu in Mariji: »Glej tvoja mati, glej tvoj sin!«, je razumela, da je zanj vse končano; in kakor oamljena je nehote stela črne kaplje, ki so padale druga za drugo od Jezusovih nog — nato pa črne pike na kockah, s katerimi so vojaki vadljali na tleh.

Toda ko je Križani v trenutku slabosti zaklical: »Moj oče; zakaj si me zapustil?« je obenem začutila strašno olajšanje in začel se sočutja, ko si je dejala: »Tudi ta umira v obupu.«

In ko so se tisti hip tožbe ženah podvojile in je Marija, Jezusova mati, brez zavesti omahnila v naročje ženam, je Sarai prikratk pomislila: »Morda je še večje trpljenje od mojega.«

... Med tem je Križani, ki je premagal slabost, z velikim naporom nekoliko dvignil nagnjeno glavo: videl je biriče, ki so kockali za njegovo siromajšno haljo; videl je malce dlje na pobočju hriba veselo množico, vso zaslepljeno in hudobno, in rekel je: »Oče moj, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!«

Tedaj je začutila Sarai, da je premagana. Odkrila je, da je še druga ljubezen, in to spoznanje jo je presunilo kakor blisk in padla je na tla. Taka bolečina ali morda tako poželenje jo je prevzelo, da ji je počilo srce. Toda poslednji njen vzdihljaj ni bil namenjen Janezu, marveč Jezusu.

O pokojninah. O tem vprašanju objavljamo iz »Kmetkega lista« od 16. marca naslednja razmišljanja: »Kaj pa penzije? — Oh, kako se to lepo sliši. Posebno če je mastna in po kratki službeni dobi dobljena, bolj kot zaslužena ter da se vleče najmanj 15 let zase in celo svojo družino. Prijetno za onega, ki vleče — gorje onemu, ki plača. Predvsem bi se moralo gledati, da se zaposlijo res prvovrstne moči uradništva — po znanju in zmožnosti, ne morda po »protekciji«. In ti bi morali vršiti službo ves dan (ne samo nekaj ur), vse življenje, do splošne onemoglosti, potem šele v — zaslužen penziji. Kaj pa kmet? Tudi on se šola in študira ter vrši svojo težko stanovsko službo pri vseh svojih težkih razmerah. In kmetova penzija? Vse življenje gara za svoje skromne sprotne potrebe. Rezerve ni in s penzijo seveda tudi ni nič. Itd.«

Znižanje draginskih doklad upokojencem. Zaradi pomanjkanja prostora žal ne moremo danes objaviti pregleda o znižanju drag. doklad upokojencem. Obširno poročilo o tem prinesemo prihodnjic.

Zoper našo mariborsko pekarno! Kakor ravnokar izvemo, je vložena pri ministrstvu za trgovino šest pol dolga pritožba proti bodoči naši zadrugi pekarni v Mariboru. Naš odgovor naj bo, da se vsi drž. uslužbenci še bolj oklenemo svojih zadrug, da jih ojačimo in izpopolnimo. Pritegnite vse mlačneže in nezavedne. Čim več nas bo, tem večja bo naša moč! drp.

Učiteljski koncert. Dne 7. marca je priredil učiteljski pevski zbor JUU velik pevski koncert v veliki dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Na koncertu so se izvajale mnoge skladbe sodobnih srbskih in hrvatskih skladateljev, ki še niso bile doslej naši javnosti znane. Koncert je bil zelo dobro obiskan in je tako pri občinstvu, kot pri

strokovni časopisni kritiki dosegel vsestransko pohvalo in priznanje. Učiteljski pevski zbor si je s to prireditvijo svoj dobri sloves vnovič utrdil in pokazal svojo visoko umetniško kvaliteto.

Nove poštné znamke. S 1. aprilom pridejo v promet znamke po Din 1-50 in po 75 par. Odkar so se zvišale poštné pristojbine, še vedno ni na razpolago ustreznih znamk za pisma in dopisnice. Znamke po Din 1-50 bodo svetlordeče, po 75 par pa temnozelene. Izdeluje jih naša državna znamkarnica. Dopisnice po 75 par se pa že dobe.

Iz organizacij.

VABILO na občni zbor upokojencev.

Redni občni zbor »Društva drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani« se bo vršil v nedeljo, dne 10. aprila 1932 ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva c. 22. — Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika o minulem upravnem letu. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev celokupnega odbora (predsednika, dveh podpredsednikov, 10 odborov in 6 namestnikov ter 2 računskih pregledovalcev). 6. Sklepanje o došlih predlogih in pritožbah. 7. Slučajnosti. Ob nesklepnosti se otvori pol ure kasneje nov občni zbor z istim dnevnim redom ob vsakem številu članov. — **O p o m b a:** Predloge, o katerih naj se sklepa, je prijaviti glavnemu odboru pismeno najkasneje tekom 8 dni pred občnim zborom. — Za odbor: M. Lileg, l. r., t. č. predsednik; A. Spendé, l. r., t. č. tajnik.

Razid Društva drž. pisarniških uradnikov. Ker zaradi znanih določb § 76 in 345 U. z. obstoj društev državnih uslužbencev, ki svojega delovanja ne vrše na ozemlju vse države, ni mo-

goč, se je vršil dne 6. marca izredni občni zbor »Društva drž. pisarniških uradnikov za dravsko banovino v Ljubljani.« Zborovanja so se udeležili razen ljubljanskih članov tudi pis. uradniki iz Celja, Maribora in Kranja. Predsednik društva g. Ignacij Rus je v nagovoru pozdravil udeležence, poročal o delovanju društva v minulem letu in nato podal pregledno poročilo o delovanju društva v teku 14 let, od kar je bilo ustanovljeno. Društvo je ves čas skušalo vplivati tudi na svoje kolege po drugih banovinah, da bi se organizirali v enotnem skupnem strokovnem društvu, kar se pa žal ni posrečilo. Od leta 1918. je društvo doseglo lepe uspehe za svoje članstvo in za vse pis. uradnike uprave sploh. Zahvalil se je gg. banu in podbanu za vsaj njuno veliko in stalno naklonjenost društvu. Po poročilu tajnika g. Misleja, v katerem je bilo opisano podrobno delovanje, je društvo štel 73 članov in 17 članov pogrebnega sklada. Po blagajniškem poročilu g. Wedama je znašalo premoženje približno 3.500 Din. Po teh poročilih so zborovalci sklenili, da se društvo zaradi uvodoma navedenih zakonskih predpisov razide. Z likvidacijo društva je bila obnem ustanovljena **Registrovana blagajna uprave pomožnih pis. uradnikov** in so bila odobrena pravila, ki se predložijo banski upravi v odobritev. V odbor nove zadruge so zborovalci izvolili 6 članov, to so gg. Sotelsšek, Rus, Mislej, Blanš, Keržan in Slana. — S tem je prenehalo poslovati eno izmed najagilnejših strokovnih društev v naši banovini. Za svoje člane in vso stroko je tekom svojega obstoja storilo mnogo dobrega in koristnega. Želeli bi bilo, da se čim prej ustanovi močno enotno, skupno društvo pis. uradništva za vso državo, ki bi moglo kar najuspešneje varovati skupne interese pisarniškega uradništva.

Zdravstveni drobiž.

Kronični katar goltanca, nosu ali pljuč se še najhitreje da odpraviti z daljšo spremembo zraka. Zdravljenje z žarki nima posebne vrednosti; kvečjemu bi imenovali obsevanje z višinskim solncem.

Utrujenost srca. Najboljše za ljudi s trudnim srcem je, če večkrat na dan ležejo, vselej najmanj za 20 do 30 minut. Tedaj si srce najlaže odpočije, ker nima s krvjo dosti dela in jo le počasi potiska naprej; če pa sedimo ali stojimo, mora srce kri dvigati iz nog gor. Dviganje bremena je prav dosti bolj utrudljivo delo kot navadno potiskanje. Z opetovanjem počivanja se izboljša tudi dihanje. Še večji napor kot sedenje ali stanje je seveda hoja ali pa celo tek. To se mora po možnosti izločiti.

Telesna toplota zdravega človeka znaša pod pazduho 36,5 do 37 stopinj, toplota krvi v srcu pa 39 stopinj.

Sladkorna bolezen. Čim starejši smo ob nastopu sladkorne bolezni, tem ugodnejše je. A sladkor moramo na vsak način odstraniti iz urina, da ne nastanejo komplikacije. Najvažnejše je dieta: veliko maščobe, malo beljakovine (zlasti jajca in ribe in manj mesa) in nobenih ali skoraj nobenih ogljikovih hidratov, torej sladkorja in moke (k moki spada tudi krompir itd.). Bolnik naj uživa posebno veliko zelenjave, zelene solate, kumar, zelja, redkve itd. Namesto kruha in žemelj se sme uživati samo »zračni kruh«. Lahki slučajji sladkorne bolezni se zdravijo večinoma brez insulina.

Enkrat ali dvakrat na dan se mora telo izčistiti, in moramo paziti zlasti pri otrokih in mladih deklicah na redne življenske funkcije, ker povzroča zaprtje pogostoma mrzlico ali tudi druge bolezni. (Iz Zdravja).

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Dežnike

Nogavice

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznано solidni in elegantni izdelavi
ODDAJAMO PO TOVARNIŠKIH CENAH

v naši prodajalni v Ljubljani,
PRED ŠKOFIJO 10

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA DEŽNIKOV IN NOGAVIC

JOSIP VIDMAR

Tovariši!

Kupujte pri trvdkah, ki
oglašujejo v „NAŠEM
GLASU“! Kdor podpira
nas, ga podpiramo mi!

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna
zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo špecerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA
DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Telefonska štev. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

I. Z. Z. O. Z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila,
opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih
potrebščin - Predtiskarilja modernih ročnih del.